

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/523/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713201653
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2713201653.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Československá obchodní banka, a.s., IČO: 00 001 350, Radlická 333/150, Praha 5, ČR, zastúpenej advokátom: Mgr. Peter Olejár, Miletičova 21, Bratislava, proti žalovanému: M. O., nar. X. M. XXXX, bytom X. č. XXX, o 34.233,17 Kč s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 3. júna 2015 č.k. 3C/88/2013-98, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti a v časti rozhodnutia o trovách konania r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na istine sumu 6.241,84 Kč, na úrokoch sumu 3.148,66 Kč, na poplatkoch sumu 3.630 Kč, na úrokoch z omeškania sumu 1.036,31 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,50% ročne počítaným zo sumy 6.241,84 Kč od 8. februára 2013 do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 1.000 Kč, kedy prvá splátka je splatná do 25. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a každá ďalšia vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Toto svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne poukazom na článok 1, 2 a 16 ods. 2 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel 1), § 9 ods. 1 a ods. 3 ZMPSP (zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších zmien), článku 1 ods. 1, článku 3 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) číslo 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 a § 4 ods. 1 a 2 ZoSÚ (zákon č. 321/2001 Sb. o niektorých podmínkach sjednávania spotrebiteľského úveru a o zmene zákona č. 64/1986 Sb.), § 365, § 369 ods. 1, § 497, § 499, § 502, § 503, § 506 a § 273 ods. 1 Obchodného zákonníku (zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákonník), § 52 ods. 1, § 55, § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníku (zákon č. 40/1964 Zb. Občianský zákonník v znení neskorších predpisov) a § 1 nariadenia vlády ČR číslo 142/1994 Sb. ktorým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle Občianskeho zákoníku a ktorým se stanoví minimální výše nákladů spojených s uplatňovaním pohľadávky a vecne dôvodnosťou nároku žalobkyne na vrátenie istiny poskytnutého úveru len v rozsahu 6.241,84 Kč (ako rozdielu medzi poskytnutými finančnými prostriedkami v sume 60.000 Kč a žalovaným žalobkyni vrátenými finančnými prostriedkami v rozsahu 53.758,16 Kč), pre neexistenciu jej nároku na kapitalizovanú istinu, pre nesprávnosť nakladania žalobkyne s realizovanými splátkami žalovaného, keď táto nesprávne, v zmysle § 330 ods. 2 Obchodného zákonníku použila splátky žalovaného najskôr na poplatky, potom na úroky a istinu, prípadne úroky z omeškania, ďalej dôvodnosťou nároku žalobkyne na zaplatenie uplatneného úroku z úver za obdobie od decembra 2008 do novembra 2010 len v sume 3.148,66 Kč (vypočítaného ako 10,90%-ný úrok zo zostatku nesplatennej istiny úveru k poslednému dňu toho, ktorého kalendárneho roka sledovaného obdobia), pre neexistenciu nároku žalobkyne na uplatnený úrok z kapitalizovanej výšky istiny úveru, ďalej dôvodnosťou nároku žalobkyne na poplatky v sume 3.630 Kč (ako poplatku za poskytnutie úveru v sume 600 Kč a poplatkov za poistné v sume

3.030 Kč) a úrokov z omeškania v sume 1.036,31 Kč s príslušným úrokom z omeškania vo výške 7,50 % ročne počítaným zo sumy 6.241,84 Kč od 8. februára 2013 do zaplataenia, vyhodnotiac zmluvu o úvere uzatvorenú 3. novembra 2008 medzi žalobkyňou a žalovaným za platnú (obsahujúcu všetky podstatné náležitosti kladené na takúto zmluvu ustanovením § 4 ods. 2 ZoSÚ), majúcu spotrebiteľský charakter, vzhľadom na postavenie účastníkov zmluvy, nemajúc pochybnosti o tom, že veriteľom je banka, ktorej predmetom podnikateľskej činnosti je aj poskytovanie úverov, je dodávateľom bankovej služby a zo žiadneho z údajov zistených v konaní nevyplývalo, že by žalovaný požadoval poskytnúť úver ako podnikateľ (keď aj v samotnej zmluve sa priamo uvádza, že ide o spotrebiteľský úver), z ktorého dôvodu potom takto založený právny vzťah posudzoval nielen podľa Obchodného zákonníku, ale aj podľa príslušných ustanovení ZoSÚ a Občianskeho zákonníku. Za nedôvodné vyhodnotil nároky žalobkyne na kapitalizovanú istinu úveru, úroky z úveru počítané z kapitalizovanej výšky istiny, poplatky za zaslanie opakovanej výzvy na zaplataenie a poslednej výzvy na zaplataenie z dôvodu, že tieto neboli so žalovaným individuálne dojednané v zmluve o úvere, ale sú upravené len v sadzobníku poplatkov ČSOB, ktorý však netvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy, pričom žalobkyňa ako dodávateľ služby je oprávnená tento sadzobník poplatkov jednostranne meniť, bez ohľadu na vôľu dlžníka. Nárok na poplatky za vedenie účtu považoval ďalej za neopodstatnený z dôvodu, že tieto vyjadrujú finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie ktorému po materiálnej stránke nie je nič dodané, navyše výška týchto poplatkov je neprimerane vysoká a už na prvý pohľad podstatne prevyšuje skutočné náklady či už materiálne alebo personálne, vynaložené v súvislosti so zaslaním výziev a vedením účtu. Nedôvodným bol potom aj uplatnený nárok na úrok z omeškania za obdobie do 22. novembra 2010 z dôvodu nepreukázania zosplataenia úveru pred jeho dohodnutou lehotou splatnosti. Rozhodnutie o určení splatnosti priznanej pohľadávky (povolení splátok) odôvodnil právne poukazom na ustanovenie § 160 ods. 1 O.s.p. a vecne poukazom na finančné pomery žalovaného, ako aj iné finančné záväzky žalovaného voči tej istej žalobkyne, ktoré je žalovaný povinný splácať v mesačných splátkach po 150 eur. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne prevažným úspechom žalovaného v spore (58,94 %) ktorý sa výslovne na pojednávaní súdu vzdal práva na náhradu trov konania, z ktorého dôvodu mu potom takýto nárok priznaný nebol.

Proti tomuto rozhodnutiu v zamietajúcej časti a v časti rozhodnutia o trovách konania podala včas odvolanie len žalobkyňa, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, vytýkajúc súdu prvého stupňa nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci, ktoré skutočnosti mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, považujúc svoj nárok v konaní za riadne preukázaný listinnými dôkazmi, hodnotiac závery súdu prvého stupňa o nutnosti započítavať splátky žalovaného prednostne v plnej sume na istinu za nedôvodné, odporujúce aj súdom prvého stupňa citovanému ustanoveniu § 330 ods. 2 Obchodného zákonníku ako aj v článku 4 bod 4. 3 písm. b) Obchodných podmienok, poukazujúc na dohodu o anuitnom spôsobe splácania úveru na báze roka s 360 dňami a mesiaca s 30 dňami, kedy každá anuitná splátka v celkovej dohodnutej výške obsahuje čiastku určenú na zaplataenie istiny a čiastku na zaplataenie úrokov. Ďalej považujúc za nesprávny záver súdu aj o opätovnom úročení úroku z úveru (keďže z pripojených listinných dokladov vyplýva, že úrok z úveru bol vyrátaný vždy z aktuálnej výšky dlžnej istiny, pričom nešlo o istinu, ktorá by bola zvýšená o úroky) a jeho nesprávny výpočet úroku z omeškania, vzhľadom na nesprávne ustálenie konečnej splatnosti úveru. Podľa jej názoru úver bol zosplatený uplynutím 10. dňa potom, čo si Oznámenie o zosplatení úveru doručované žalovanému do vlastných rúk v odbernej lehote žalovaný neprevzal. Nesprávnym bol aj záver súdu o neexistencii nároku žalobkyne na dlžné poplatky či už za vedenie úverového účtu (pokrývajúce náklady administratívnych a technických úkonov žalobkyne spojených so započítavaním splátok žalovaného na jednotlivé zložky dlhu a to tak, aby všetky splátky žalovaného boli započítavané správne a žalobkyňa tak mohla žalovanému na jeho požiadanie poskytnúť informácie o aktuálnej výške nesplatennej časti úveru ako aj prehľad splatenej časti a jej započítania, ďalej poukazujúc na to, že takýto poplatok má svoj význam a je bežnou praxou všetkých bankových ústavov a má povahu odplaty za konkrétnu bankovú službu) alebo za správu úveru (vo výške 30,00 Kč/mesiac, pričom takúto sumu považovala za primeranú) a nakoniec aj za upomienky na splataenie omeškaného dlhu - dôvodila ďalej žalobkyňa.

Žalovaný odvolacie námietky nepodal ak odvolaniu žalobkyne sa nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému

je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. vec v medziach odvolania a to podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania (pretože tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania a nebol tu ani iný verejný záujem vyžadujúci si nariadenie pojednávania) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa nie je vecne správny.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Konštatovanie, že vada konania vymedzená v práve odcitovanom ustanovení základného predpisu občianskeho procesného práva Slovenskej republiky je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces (inak práva zaručeného v podmienkach tuzemského právneho poriadku okrem zákonov i článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tohto inak uverejneného v prílohe oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), patrí už k záverom ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu (v uvedenej súv. por. napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 30. júna 2008 č.k. 10Co/152/2008-37 alebo z 30. novembra 2010 sp. zn. 10Co/210/2010, prvé vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C/173/2007 a druhé vo veci súdu prvého stupňa z prejednávanej veci, teda Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/42/2008). I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4Cdo 171/2005) teda za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v podmienkach vnútroštátnej úpravy slovenského civilného procesu vymedzuje (na úrovni zákona) ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Korektným a i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia pritom treba dospieť k záveru, že s práve uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu (v práve prejednávanej veci záverom o platnosti úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 3. novembra 2008) a jeho skutkovými zisteniami (opäť v práve prejednávanej veci skutkovým zistením o nesprávnom použití splátok žalovaného na splatenie dohodnutých anuitných splátok úveru v zmysle čl. I.6. úverovej zmluvy aj dohodnutý úrok z úveru a z toho plynúcej neopodstatnenosti nároku na takto účtovaný bežný úrok z úveru), resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia, konštatovania alebo závery bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto vyvodené. Ak povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania je na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej aj účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia pre práve zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi v rámci využitia prípadných riadnych alebo i mimoriadnych opravných prostriedkov) a výskyt takejto vady zakladá sám osebe nielen dôvod odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., ale tiež nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným druhým z takýchto ustanovení.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom vyššie priblíženou vadou bolo postihnuté i rozhodnutie pojaté do napádaného rozsudku v prejednávanej veci, otázku správnosti ktorého urobila predmetom odvolacieho konania žalobkyňa.

Riadiac sa takýmito úvahami potom odvolaciemu súdu nezostalo iné ako len konštatovať, že súd prvého stupňa pochybil, keď odôvodnenie jeho rozhodnutia je výrazne rozporné, nezrozumiteľné a

nepresvedčivé. Táto rozpornosť a nezrozumiteľnosť sa prejavuje okrem vyššie uvedeného aj v bližšie absolútne nezdôvodnenej konštatácii súdu prvého stupňa, že žalobkyňa „nesprávne v zmysle § 330 ods.2 Obchodníh zákonníku použila splátky žalovaného najskôr na poplatky, potom na úroky a istinu, prípadne úroky z omeškania“ (keďže predmetné ustanovenie umožňuje pri plnení peňažného záväzku započítať splátku najskôr na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak) a preto jej nevznikol nárok na zaplatenie zostatku istiny úveru vo výške 21.642,83 eur ale len v sume 6.241,84 eur (rozdielu medzi poskytnutým úverom a súčtom jeho splátok) pričom odpoveď na to aký postup bol podľa názoru súdu prvého stupňa zákonným (zohľadniac aj súdom nespochybnenú dohodu zmluvných strán o spôsobe splácania úveru obsiahnutú v čl. 1.6. úverovej zmluvy), odôvodnenie rozsudku neobsahuje. Z obsahu spisu a to najmä listinných dôkazov žalobkyne nevyplýva, že by si táto v priebehu úverového vzťahu navyšovala istinu úveru a na istine úveru požadovala splatiť viac ako poskytla žalovanému. Rozloženie splátok bežných úrokov (počítaných ako denných úrokov z aktuálne dlžnej istiny úveru) na jednotlivé mesiace trvania zmluvného vzťahu nie je možné považovať za navyšovanie istiny úveru a to aj v prípade, že takto vypočítané úroky sú zohľadnené v dohodnutej mesačnej splátke úveru (táto totiž pozostáva zo splátky istiny úveru ako aj z dohodnutej splátky bežného úroku - zvyčajne v jeho výške vypočítanej z dlžnej istiny úveru za každý deň predchádzajúceho mesiaca). Výpočet bežného úroku z úveru za rok (spôsobom - zostatok nesplatennej istiny úveru v posledný deň kalendárneho roka: $100 \times 10,90\%$) ako to vykonal súd prvého stupňa je neopodstatnený, nakoľko takýto spôsob výpočtu úroku z úveru nebol dohodnutý v úverovej zmluve (súd prvého stupňa vyhodnotil úverovú zmluvu za platnú avšak pre výpočet úroku z úveru použil bez ďalšieho spôsob, ktorý si určil len podľa svojho uváženia). Súd prvého stupňa žiadny spôsobom nezdôvodnil, z akého dôvodu považoval takýto spôsob výpočtu za opodstatnený, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť takéhoto jeho záveru. Nepreskúmateľným je aj bližšie nezdôvodnený záver o tom, že žalobkyňou vyčíslený úrok z úveru, prípadne úrok z omeškania je počítaný z kapitalizovanej istiny úveru. Okrem toho odôvodnenie rozsudku spôsobom, že žalobkyňou uplatnený nárok na zaplatenie bežného úroku z úveru, prípadne nárok na zaplatenie úroku z omeškania (teda nárokov tvoriacich príslušenstvo peňažnej pohľadávky) pre jeho nesprávny výpočet uvedený v žalobe bolo potrebné zamietnuť (teda nepriznať nárok vôbec) a následne priznať takéto nároky, ale už vo výške určenej súdom, spôsobuje jeho vnútornú rozpornosť a zmätočnosť. Pokiaľ totiž súd dospeje k záveru, že žalobkyňi nevznikol nárok na uplatnené príslušenstvo pohľadávky, žalobu v časti takto uplatneného nároku zamietne. Ak však žalobkyňi nárok na príslušenstvo pohľadávky vznikol, avšak v nižšej ako uplatnenej výške, súd zamietne žalobu (nie nárok) len v časti v ktorej je táto nedôvodná.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci šlo tak o príklad nepreskúmateľnosti rozsudku pre nedostatok dôvodov, resp. existenciu extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú, v minulosti zakladajúcej samostatný zrušovací dôvod (podľa § 221 ods. 1 písm. c) O.s.p. v znení platnom a účinnom do 31. augusta 2015 vrátane) a dnes podraditeľnej pod postupy súdu odnímajúce účastníkom reálnu možnosť konať pred súdom (podľa už vyššie citovaného ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v znení platnom a účinnom od 1. septembra 2005, v tejto súv. pre prípad záujmu por. i zákon č. 341/2005 Z.z.).

Odvolaciemu súdu preto neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov konania na riadny dvojinštančný proces so všetkými jeho atribútmi (zahŕňajúci vykonávanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov, dostatočne konkrétne právne posúdenie veci i v tomto stupni a do tretice tiež vypravenie rozhodnutia majúceho konanie skončiť odôvodnením zodpovedajúcim úprave v ust. § 157 ods. 2 O.s.p.) rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O.s.p. viazaný, v prípade potreby a aj v závislosti na prípadnej ďalšej procesnej aktivite účastníkov doplniť dokazovanie, podľa § 132 O.s.p. náležite zhodnotiť výsledky celého konania a až následne opätovne rozhodnúť o veci a o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 a 4 O.s.p.), to samozrejme i s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim patričné odpovede na všetky významné otázky.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.